

зації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму, за результатами розгляду яких накладено 84 штрафи на загальну суму 196 910 грн. Всього за 2011 рік юридичними та фізичними особами за правопорушення було сплачено штрафів на загальну суму 8 624 764,8 грн. до державного бюджету.

КОНТРОЛЬ ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ УЧАСНИКІВ РИНКУ ЦІННИХ ПАПЕРІВ

Здійснюючи державний контроль на ринку цінних паперів, Комісія ставить собі на меті попередження та виявлення порушень законодавства про цінні папери та, насамперед, сприяння справедливості та упорядкованості фондового ринку України. В межах цієї роботи протягом 2011 року Комісія провела 410 перевірок щодо дотримання законодавства про цінні папери учасниками фондового ринку, з них 120 перевірок проведено планово та 290 перевірок проведено позапланово, у тому числі 32 перевірки за зверненням правоохоронних органів. Найбільша кількість перевірок була проведена Територіальним управлінням Комісії в м. Києві та Київській області (174), Дніпропетровським (41), Одеським (35) та Донецьким (21) територіальними управліннями Комісії.

Також Комісія у 2011 році організувала роботу з нагляду за реєстрацією акціонерів, проведенням загальних зборів, голосуванням та підбиттям його підсумків на загальних зборах акціонерних товариств. Всього регулятор провів 461 такий захід (детально див. в таблиці 36). Окрім того, протягом 2011 року Комісією було проведено 182 перевірки емітентів цінних паперів та саморегулювальних організацій, з яких 79 планових та 103 позапланових. За результатами проведених перевірок Комісією та її територіальними органами виявлено 110 порушень вимог законодавства на ринку цінних паперів. Варто зазначити, що кількість контрольних-перевірочних заходів Комісії у відношенні емітентів цінних паперів останнім часом зменшується, що свідчить про більшу дисциплінованість учасників ринку.

Таблиця 36

Контрольно-перевірочні заходи, вчинені Комісією у відношенні емітентів цінних паперів

	Назва заходу	період		
		2009	2010	2011
1	Здійснено контролів за реєстрацією акціонерів для участі в загальних зборах АТ	563	617	461
2	Перевірено емітентів цінних паперів всього	480	477	182
2.1	Планово	327	377	79
2.2	Позапланово	153	100	101

Серед типових порушень вимог законодавства на ринку цінних паперів, виявлених під час проведення перевірок емітентів цінних паперів у 2011 році, – порушення порядку скликання та проведення загальних зборів акціонерних товариств й строків розкриття особливої інформації емітентами цінних паперів відповідно до вимог законодавства, а також порушення порядку переведення випуску цінних паперів акціонерних товариств з документарної форми існування у бездокументарну. У зв'язку з виявленням порушень вимог законодавства та з метою захисту прав інвесторів Комісією у 2011 році було винесено 71 рішення щодо зупинення внесення змін до системи реєстру власників іменних цінних паперів та до системи депозитарного обліку акціонерних товариств. Також Комісією проводився постійний моніторинг акціонерних товариств щодо наявності «подвійного» ведення систем реєстру акціонерних товариств та вживались заходи щодо врегулювання таких проблемних ситуацій та унеможливлення їх виникнення в подальшому. Окрім того, впродовж 2011 року Комісія брала постійну участь

у роботі аналітичної групи Міжвідомчої комісії з питань протидії протиправному поглинанню та захопленню підприємств при Кабінеті Міністрів України.

Що стосується перевірок діяльності професійних учасників фондового ринку, то протягом 2011 року Комісією проведено 228 таких перевірок; найбільша кількість з них зачіпала торговців цінними паперами (105) та реєстраторів (76). За результатами проведених у 2011 році перевірок професійних учасників фондового ринку, було виявлено 162 порушення вимог законодавства на ринку цінних паперів (більш детально – в таблиці 37).

Таблиця 37

**Інформація про перевірки учасників фондового ринку,
проведених Комісією в 2011 році**

	Усього	Виявлено порушень
Перевірено реєстраторів	76	47
Перевірено ІФ та ІК, КУА ІСІ	24	16
Перевірено торговців ЦП	105	83
Перевірено фондових бірж	0	0
Перевірено зберігачів	23	16
Перевірено емітентів та СРО	182	110

Наведена динаміка перевірочних заходів вчинених Комісією у відношенні емітентів цінних паперів та професійних учасників ринку цінних паперів свідчить про те, що протягом 2011 року суттєво зменшилась кількість проведених планових перевірок та, як наслідок, зменшилось навантаження на учасників ринку цінних паперів. Досягнення вказаного ефекту стало можливим завдяки запровадженню Комісією принципово нових підходів до планування та проведення перевірочних заходів.

Так, найважливішою новацією Комісії у цьому напрямі роботи в 2011 році є проведення планових перевірок з урахуванням ризиків учасників ринку при провадженні діяльності. Також додатковим чинником зменшення навантаження на емітентів цінних паперів є запровадження Комісією у 2011 році безвиїзних перевірок емітентів.

Важливими завданнями у напрямі протидії зловживанням на фондовому ринку є виявлення та дослідження правопорушень, пов'язаних з маніпулюванням цінами на ринку цінних паперів та протиправним використанням інсайдерської інформації. Так, регулятором на щоденній основі здійснюється аналіз інформації, наданої професійними учасниками ринку цінних паперів про укладені угоди з цінними паперами з метою виявлення коливань біржових курсів, виявлення ознак маніпулювання цінами. Для протидії таким правопорушенням в Комісії триває доопрацювання програмного модулю для автоматичної ідентифікації коливань біржових курсів з метою виявлення ознак маніпулювань на фондовому ринку та/або протиправного використання інсайдерської інформації, розробляються методичні рекомендації з проведення розслідувань правопорушень, пов'язаних з маніпулюванням на фондовому ринку та/або протиправного використання інсайдерської інформації.

Варто зазначити, що в останні два роки при здійсненні контролю за діяльністю професійних учасників фондового ринку, регулятор час від часу виявляє певні прогалини в законодавстві про цінні папери, колізії норм права, які потребують усунення шляхом прийняття відповідних норм, законодавчого врегулювання та/або внесення змін та доповнень відповідно. Тож, Комісія активно працює над реалізацією нових змін в законодавстві щодо маніпулювання цінами на ринку цінних паперів та протиправного використання інсайдерської інформації.